

Załącznik Nr 2
do sprawozdanie opisowego

ROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
I EFEKTÓW PRACY MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W RUDZIE ŚLĄSKIEJ - ORGANIZATORA
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2014 ORAZ
ZESTAWIENIE POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU
PIECZY ZASTĘPCZEJ

RUDA ŚLĄSKA, KWIECIEŃ 2015 R.

Spis treści

- I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- III. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 135 z późniejszymi zmianami) „Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej”.

I. Zadania własne powiatu z zakresu systemu pieczy zastępczej określa art. 180 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1.1. Opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

W roku 2014 koncentrowano się na realizacji projektów zawartych w „Programie rozwoju pieczy zastępczej w Mieście Ruda Śląska na lata 2012-2014”.

W ramach powyższego programu Dział Pieczy Zastępczej oraz Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem realizował poniższe projekty socjalne:

Cel 1 - Rozwój rodzinnych form opieki zastępczej

1. Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei.
2. Program szkolenia rodzin zastępczych DOM.
3. Tworzenie na terenie Miasta Ruda Śląska zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.
4. Pomoc koordynatora pieczy zastępczej.
5. Nie musisz być sam - system wsparcia rodzin zastępczych.
6. Pomoc psychologiczna rodzinie zastępczej.
7. Proces adopcyjny dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych.

Cel 2 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w procesie opieki i wychowania dzieci

1. Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego.

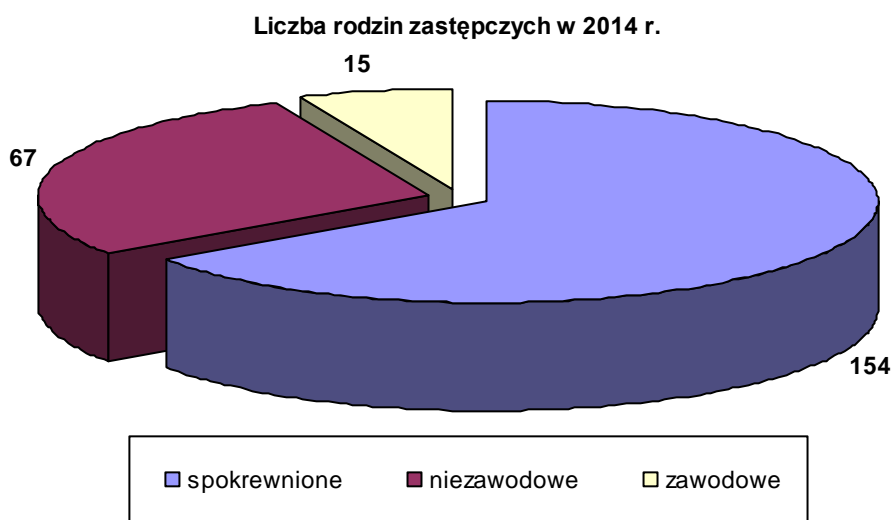
2. Opieka zastępcza realizowana przez placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt.
3. Prowadzenie rodzinnych domów dziecka - całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Cel 3 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych w procesie opieki i wychowania dzieci

1. Tworzenie odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób usamodzielnianych w formie mieszkania chronionego.
2. Grupa edukacyjna dla osób usamodzielnianych.

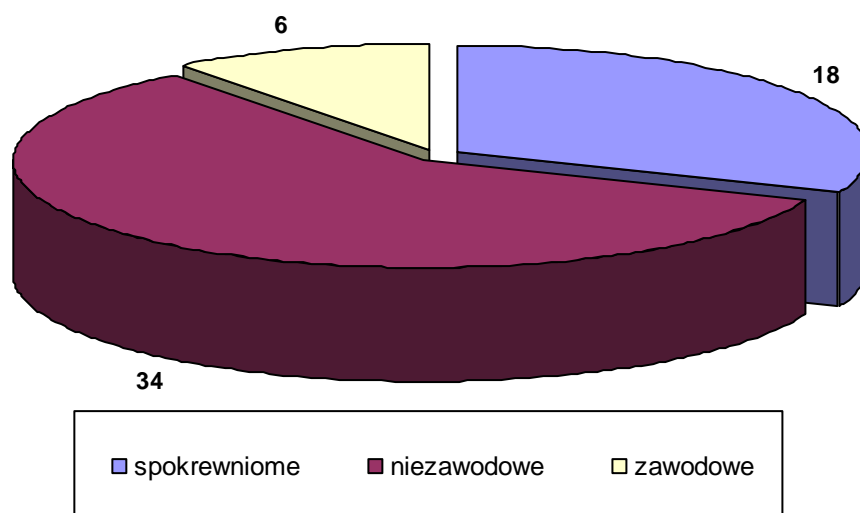
1.2. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

W 2014 roku, na terenie Rudy Śląskiej funkcjonowały 236 rodziny zastępcze, w tym 154 spokrewnionych, 67 niezawodowych i 15 zawodowych.

Natomiast poza powiatem funkcjonowały 58 rodziny, w tym 18 spokrewnionych, 34 niezawodowe oraz 6 zawodowych (w tym 2 rodzinne domy dziecka), w których wychowywały się dzieci z terenu naszego Miasta.

Liczba rodzin zastępczych poza powiatem w 2014 r.

Ilość placówek opiekuńczo - wychowawczych:

a) prowadzonych przez powiat:

- 1 socjalizacyjna (realizująca również zadania z zakresu interwencji),
- 3 typu rodzinnego (Rodzinne Domy Dziecka)

b) na zlecenie powiatu - 2 socjalizacyjne,

c) poza powiatem 12 placówek (dzieci umieszczane na podstawie porozumień/umów cywilnoprawnych zawieranych między powiatami).

W 2014 roku w przestrzeni pieczy zastępczej przebywało łącznie 720 dzieci w tym:

- 407 dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Miasta,
- 92 dzieci w rodzinach zastępczych poza Miastem,
- 195 dzieci przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta,
- 26 dzieci w placówkach poza Miastem.

1.3. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia.

Na terenie Miasta funkcjonuje system pozwalający na wsparcie i pomoc młodym dorosłym zaplanowania procesu usamodzielnienia aby przebiegał on sprawnie i zakończył się sukcesem. Usamodzielniani wychowankowie opuszczający pieczę zastępczą, stosownie do zapisów ww. ustawy mogą otrzymać pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, czego wyrazem jest

prowadzenie 9 mieszkań chronionych w 2014 roku, w których ze schronienia skorzystało 29 osób.

Ponadto dla usamodzielnianych wychowanków z pieczy zastępczej była prowadzona „Grupa dla Młodych Dorosłych”. Grupa przewidziana została dla osób w wieku 17-22 lata. W programie Grupy uwzględnione zostały między innymi tematy dotyczące uzależnień i seksualności, ujęte w sposób dostosowany do opisywanego wieku rozwojowego. Spotkania Grupy mają w większości formę warsztatową, co umożliwia uczestnikom zgłębianie istotnych dla nich treści poprzez doświadczenie. W 2014 roku odbyło się 7 spotkań grupy, uczestniczyło w niej 6 osób, grupa prowadzona była przez psychologa.

1.4. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych.

W związku z tym zadaniem realizowano projekt pn. „Rodzicielstwo zastępcze - popularyzowanie idei”:

- zamieszczono artykuły w lokalnej prasie „Wiadomości Rudzkie”,
- udzielono wywiadów do radia „Piekary”,
- udzielono wywiadu w lokalnej telewizji „Sfera” w programie temat tygodnia
- współpracowano z Urzędem Miasta w organizacji Metropolitalnego Święta Rodziny, którego mottem przewodnim było hasło „W rodzinie siła”,
- przystąpiono do konkursu pn. „30 MAJA – świętujemy RAZEM” ogłoszonego przez Fundację Ernst & Young z Warszawy, pozyskano środki na zakup nagród i materiałów niezbędnych do realizacji Festynu, jak również pozyskano środki na szkolenie rodzin zastępczych zawodowych oraz na ulotki i plakaty reklamujące rodzicielstwo zastępcze,
- w ramach Święta w dniu 22 maja 2014 r. o godzinie 16.00 w Miejskim Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się VII Festyn dla Rodzin Zastępczych, również z udziałem mieszkańców nie będących rodziną zastępczą,
- w ramach Dni Otwartych DPZ, od 20 do 24 października 2014 roku przeprowadzono rozmowy z mieszkańcami miasta i pozostawiono ulotki informacyjne i plakaty dotyczące pracy Działu Pieczy Zastępczej, szkolenia kandydatów na rodziców zastępczych, idei rodzicielstwa zastępczego, pracownicy odwiedzili 86 instytucji na terenie miasta m.in. szkoły, przedszkola, sklepy, targowiska, urzędy, kościoły zachęcając do pełnienia roli rodziny zastępczej,

- w dniach 24 i 25 listopada 2014 roku odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych zawodowych pt. „Więź jako czynnik chroniący rozwój”, prowadzone było przez psychologa panią Teresę Jadczyk-Szumilo, brało w nim udział 20 osób.

1.5. Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym.

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej, Miasto Ruda Śląska prowadziło:

- trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego - Rodzinne Domy Dziecka,
- placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego realizującą zadania z zakresu socjalizacji i interwencji - Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie,
- placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego - Ośrodek Święta Elżbieta Placówka Socjalizacyjna,
- placówkę opiekuńczo - wychowawczą typu socjalizacyjnego dla dziewcząt - Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny „Święta Rodzina”.

1.6. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

W roku 2014 w Dziale Pieczy Zastępczej MOPS odbyły się trzy edycje szkolenia dla rodzin zastępczych:

I edycja

czas trwania: 03.02.2014 – 05.05.2014

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 19, w tym liczba małżeństw: 4

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

ukończyło: 19 osób, w tym liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

II edycja

czas trwania: 10.04.2014 – 10.07.2014

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 10, w tym liczba małżeństw: 4

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

ukończyło: 10 osób, w tym liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

III edycja

czas trwania: 08.09.2014 – 01.12.2014

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 17, w tym liczba małżeństw: 5

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 5 (2 małżeństwa)

ukończyło: 16 osób, w tym liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 4 (2 małżeństwa)

Szkolenie zostało przeprowadzone przez psychologów DPZ w oparciu o autorki program pt. „DOM” zatwierdzony decyzją MPIPS z dnia 19 listopada 2013 roku (Nr 23/2013/RZ).

Zgodnie z art. 45 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydano 10 zaświadczeń kwalifikacyjnych potwierdzających ukończenie szkolenia wraz z opinią o spełnianiu warunków i oceną predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

1.7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia oraz specjalistycznego poradnictwa.

W roku 2014 – 245 osób (w tym 73 rodziny (186 osób) i 59 osób indywidualnie) podjęły kontakt z psychologami. Wykonano 1211 usług psychologicznych. Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze i problemy emocjonalne dziecka. Przeprowadzono szkolenie dla rodzin zastępczych zawodowych pn. „Więź jako czynnik chroniący rozwój”, w którym brało udział 20 osób. Wydano 26 opinii dotyczących dzieci z problemem FAS. W ramach Świąta w dniu 22 maja 2014 r. o godzinie 16.00 w Miejskim Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się VII Festyn dla Rodzin Zastępczych, we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocni i ZHP zorganizowano wyjazd kolonijny dla 40 dzieci z rodzin zastępczych oraz wyjazd integracyjny do Siemieszyc dla 40 osób z rodzin zastępczych. Odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych pod nazwą „Cafe RZ”, uczestniczyło w nich 18 osób. Odbyło się 10 spotkań grupy pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w której uczestniczyło 10 osób. Pozyskano 8 rodzin pomocowych dla 31 dzieci na czas urlopu rodzin zastępczych zawodowych.

1.8. Powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego realizująca zadania interwencyjne jest jednostką budżetową miasta i zapewnia obsługę w ramach działalności statutowej, natomiast placówkom opiekuńczo-wychowawczym typu rodzinnego obsługę administracyjno - księgową zapewnia MOPS w Rudzie Śląskiej.

1.9. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich.

Po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej przekazywano niezwłocznie rodzinom zastępczym informacje o stanie zdrowia dziecka, niezbędna dokumentację medyczną oraz udzielano pomocy w dotarciu do odpowiednich specjalistów.

1.10. Prowadzenie rejestru danych o których mowa w art. 46 ustawy.

W okresie sprawozdawczym zaktualizowano rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji oraz pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto rodziny zastępcze przedstawiły zaświadczenia o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej.

Do ww. ustawy nowelizacja wprowadziła potrzebę przeprowadzania badań psychologicznych dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych co dwa lata. W związku z powyższym wydano 7 opinii psychologicznych rodzin zastępczych zawodowych poprzedzonych badaniami. Powyższy rejestr zgodnie z wymogami został przekazany do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej.

1.11. Kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka.

W 2014 roku umieszczono w rodzinnej pieczy zastępczej 50 dzieci, w związku z tym Dział Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej, współpracował z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (m.in.: pracownik socjalny, kurator, Policja, Sąd, ośrodki adopcyjne, służba zdrowia), w celu zgromadzenia niezbędnej dokumentacji dziecka, w tym dokumentacji związanej z planem pracy z rodziną biologiczną i funkcjonowaniem rodziny dziecka.

1.12. Finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

Rodzinna piecza zastępcza:

Ilość dzieci z rodzin zastępczych z terenu Miasta Ruda Śląska, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe:

	<i>Ilość dzieci</i>
a) rodziny zastępcze spokrewnione:	195
b) rodziny zastępcze niezawodowe, w tym:	85
c) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	127
- rodziny pomocowe:	31
Razem:	407

Ilość dzieci z rodzin zastępczych poza terenem Rudy Śląskiej, na które w okresie sprawozdawczym były wypłacane środki finansowe:

	<i>Ilość dzieci</i>
a) rodziny zastępcze spokrewnione:	20
b) rodziny zastępcze niezawodowe:	47
c) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:	25
- rodzinne domy dziecka:	13
Razem:	92

Udzielone świadczenia dla rodzin zastępczych:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
1. Rodziny na terenie Miasta Ruda Śląska:	4 557	3 079 336,82
a) koszty utrzymania dziecka:	3 952	2 894 846,66
b) dodatek z tytułu niepełnosprawności:	367	82 264,05
c) jednorazowe świadczenie na dziecko:	90	19 550,00
d) zdarzenie losowe:	11	5 475,00
e) dofinansowanie do wypoczynku:	10	1 800,00
f) utrzymanie lokalu mieszkalnego:	128	73 401,11
g) pokrycie kosztów remontu:	2	2 000,00
2. Rodziny poza Miastem Ruda Śląska:	1 007	1 075 856,10
a) świadczenia dla rodzin zastępczych wraz z wynagrodzeniem dla rodzin zastępczych zawodowych:	1 007	1 075 856,10

Wynagrodzenia wraz z pochodnymi (ZUS, FP, pdof) dla zawodowych rodzin zastępczych, rodzin pomocowych oraz osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i pracach gospodarskich:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
--	-------------------------	---------------------

Rodziny zastępcze zawodowe:	252	575 603,45
-----------------------------	-----	------------

Instytucjonalna piecza zastępcza

Placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadzone przez Miasto / na zlecenie Miasta Ruda Śląska

- ilość dzieci umieszczonych w 2014 roku:

Nazwa placówki	Ilość dzieci w ciągu roku
Placówki prowadzone przez powiat:	146
a) Rodzinny Dom Dziecka Nr 1	10
b) Rodzinny Dom Dziecka Nr 2	10
c) Rodzinny Dom Dziecka Nr 3	12
d) Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie:	114
Placówki prowadzone na zlecenie Powiatu:	49
a) Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	20
b) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	29

Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza powiatem. Dzieci umieszczone na podstawie porozumień (umów cywilno-prawnych) zawieranych pomiędzy powiatami:

Placówka	Ilość dzieci w ciągu roku
a) Centrum Wspierania Dziecka i Rodziny „Przystań” Pszczyna:	1
b) Dom Dziecka Nr 1 Gliwice:	4
c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dąbrowa Górnicza:	1
d) Dom Dziecka Rybnik:	2
e) Ośrodek Pomocy Dzieciom i Rodzinie Góra Włodowska:	6
f) Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy Gliwice:	2
g) Dom Dziecka Ciasna:	2
h) Dom Dziecka im. J. Korczaka Kłobuck:	2
i) Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Opole:	1
j) Rodzinny dom Dziecka Nr 1 Rybnik:	1
k) Powiatowy Dom Dziecka Żywiec:	3
l) Pogotowie Opiekuńcze Rzeszów:	1
Razem:	26

Środki wypłacane przez Dział Obsługi i Finansowania Opieki nad Dzieckiem na instytucjonalną pieczę zastępczą:

<i>Placówka</i>	<i>Wydatki</i>
a) Rodzinne Domy Dziecka (<i>zryczałtowana kwota na utrzymanie dziecka</i>):	259 308,43
b) Ośrodek Wychowawczo-Rehabilitacyjny Ustroń-Nierodzim:	515 456,00
c) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego:	777 600,00
d) Placówki poza powiatem (porozumienia):	1 104 776,47
e) Inne: Mieszkanie chronione dla osób opuszczających po osiągnięciu pełnoletniości pieczę zastępczą:	31 300,00

- b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Rodzinna piecza zastępcza:

Usamodzielniani wychowankowie z rodzinnej pieczy zastępczej, którzy otrzymywali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **58 osób**.

Udzielone świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Pomoc dla osoby usamodzielnianej:	489	256 885,60
a) kontynuowanie nauki:	436	211 903,60
b) usamodzielnienie:	7	32 982,00
c) na zagospodarowanie:	6	12 000,00
d) uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych:	40	---

Instytucjonalna piecza zastępcza

Usamodzielniani wychowankowie z instytucjonalnej pieczy zastępczej, którzy pobierali w okresie sprawozdawczym świadczenia - **65 osób**.

Udzielone świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej:

	<i>Liczba świadczeń</i>	<i>Wydatki w zł</i>
Pomoc dla osoby usamodzielnianej:	654	302 165,16
a) kontynuowanie nauki:	460	223 795,16
b) usamodzielnienie:	12	54 770,00
c) na zagospodarowanie:	13	23 600,00
d) uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych:	169	---

- c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia dyrektora funkcji placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących

rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Rodziny zastępcze i kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe - łączna kwota 13 020,70 zł.

1.13. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy.

W związku z § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, gmina, powiat oraz samorząd województwa mają obowiązek składania wojewodzie sprawozdania z wykonywania zadań w okresie:

- a) od dnia 01 stycznia do dnia 30 czerwca - w terminie do dnia 31 lipca danego roku,
- b) od dnia 01 lipca do dnia 31 grudnia - w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego.

Sprawozdania zostały złożone w terminie.

1.14. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o której mowa w art. 193 ust. 8.

Zgodnie z art. 176 pkt. 8 w odniesieniu do art. 193 ust. 8 należy przekazywać informację do biura informacji gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułów nie ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy za okres dłuższy niż 12 miesięcy. W 2014 roku 144 osób zobowiązanych do ponoszenia ww. opłaty zostało zgłoszonych do biura informacji gospodarczej.

II. Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej określa art. 76 ustawy o wpieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2.1. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2014r. w celu pozyskania rodziców, którzy podjęliby się pełnienia roli rodziców zastępczych i zapewnienia dzieciom prawidłowej opieki i wychowania podjęto następujące działania:

- zamieszczono artykuły w lokalnej prasie,
- udzielono wywiadów do radia,
- udzielono wywiadu w lokalnej telewizji,
- współpracowano z Urzędem Miasta w organizacji Metropolitalnego Święta Rodziny, którego motto przewodnie brzmiało: „W rodzinie siła”,
- przystąpiono do konkursu „30 MAJA – świętujemy RAZEM” ogłoszonego przez Fundację Ernst & Young z Warszawy, pozyskano środki na zakup nagród i materiałów niezbędnych do realizacji festynu, jak również pozyskano środki na szkolenie rodzin zastępczych zawodowych oraz na ulotki i plakaty reklamujące rodzicielstwo zastępcze,
- w ramach Święta w dniu 22 maja 2014 r. o godzinie 16.00 w Ogrodach Miejskiego Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się VII Festyn dla Rodzin Zastępczych, również z udziałem mieszkańców nie będących rodziną zastępczą,
- w ramach Dni Otwartych Działu Pieczy Zastępczej, od 20 do 24 października 2014 roku przeprowadzono rozmowy z mieszkańcami miasta i pozostawiono ulotki informacyjne i plakaty dotyczące pracy Działu, szkolenia kandydatów na rodziców zastępczych, idei rodzicielstwa zastępczego, pracownicy odwiedzili 86 instytucji na terenie miasta m.in. szkoły, przedszkola, sklepy, targowiska, urzędy, kościoły zachęcając do pełnienia roli rodziny zastępczej.

2.2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.

W roku 2014 proces kwalifikowania kandydatów przedstawia się następująco:

- 1) na wniosek kandydatów przeprowadzono badania 7 rodzin (tj. 12 osób):

- liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze - 28,
- ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: 6
- liczba opinii na temat kandydatów - 13, w tym:
  - koordynatora - 6,
  - psychologicznych - 7,
- ilość Komisji Kwalifikacyjnych - 16, w tym:
  - wstępnych - 5,
  - ostatecznych - 11,
- liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: 10 (w tym liczba osób: 18),
- liczba kandydatów niezakwalifikowanych do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze: 1 osoba,
- odroczenie procesu kwalifikacji na wniosek kandydatów: 1 rodzina,
- rezygnacja z procesu kwalifikacji: 1 osoba,

2) w zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy pieczy zastępczej:

- przeprowadzili 168 konsultacji z kandydatami,
- odbyli 66 wizyt domowych,
- sporządzili 59 opinii o kandydatach i przestali je do Sądu,

3) wykonano aktualizację opinii na wniosek rodziny zastępczej,

4) koordynatorzy i psycholodzy przeprowadzili rebadania 7 rodzin zastępczych zawodowych, sporządzono 6 opinii psychologicznych i 7 koordynatorskich,

2.3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W roku 2014 roku w Dziale Pieczy Zastępczej odbyły się trzy edycje szkolenia dla rodzin zastępczych:

I edycja

czas trwania: 03.02.2014 - 05.05.2014

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 19, w tym liczba małżeństw: 4

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

ukończyło: 19 osób, w tym liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

II edycja

czas trwania: 10.04.2014 - 10.07.2014

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 10, w tym liczba małżeństw: 4

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

ukończyło: 10 osób, w tym liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 8 (4 małżeństwa)

III edycja

czas trwania: 08.09.2014 - 01.12.2014

liczba spotkań: 13

liczba uczestników: 17, w tym liczba małżeństw: 5

liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 5 (2 małżeństwa)

ukończyło: 16 osób, w tym liczba kandydatów na rodziny zastępcze: 4 (2 małżeństwa).

2.4. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Na terenie miasta funkcjonują 3 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego - Rodzinne Domy Dziecka. Wydano jedną opinię dotyczącą predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w związku z odejściem jednego dyrektora na emeryturę i powołaniem nowego.

2.5. Zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby.

W 2014 roku dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz rodziny zastępcze zawodowe uczestniczyły w warsztacie szkoleniowym pod nazwą „Więź jako czynnik chroniący rozwój” prowadzonym przez psychologa Panią Teresę Jadczak-Szumilo. Problematyka dzieci z zaburzeniami więzi poruszana na warsztacie szczególnie zainteresowała adresatów, zostało przeszkolonych 20 osób.

2.6. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

W roku 2014 – 245 osób (w tym 73 rodziny, tj. 186 osób oraz 59 osób indywidualnie) podjęty kontakt z psychologami. Wykonano 1211 usług psychologicznych. Do najczęściej zgłaszanych problemów należały problemy wychowawcze i problemy emocjonalne dziecka. Wydano 26 opinii dotyczących dzieci z problemem FAS. W ramach Świąta w dniu 22 maja 2014 r. o godzinie 16.00 w Miejskim Centrum Kultury im. Henryka Bisty w Rudzie Śląskiej odbył się VII

Festyn dla Rodzin Zastępczych, we współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocni i ZHP zorganizowano wyjazd kolonijny dla 40 dzieci z rodzin zastępczych oraz wyjazd integracyjny do Siemieszyc dla 40 osób z rodzin zastępczych. Odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych pod nazwą „Cafe RZ”, uczestniczyło w nich 18 osób. Odbyło się 10 spotkań grupy pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w której uczestniczyło 10 osób. Pozyskano 8 rodzin pomocowych dla 31 dzieci na czas urlopu rodzin zastępczych zawodowych.

2.7. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy.

W roku 2014 został przeprowadzony nabór na wolontariuszy chętnych do pomocy w rodzinach zawodowych pełniących funkcje pogotowia rodzinnego w ramach Dni Otwartych Działu Pieczy Zastępczej, które odbyły się 20-24 października 2014 roku na terenie Miasta. Nie pozyskano kandydatów na wolontariuszy.

2.8. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej współpracował w 2014 roku w szczególności z:

- pracownikami socjalnymi dysponującymi wiedzą w zakresie funkcjonowania rodziców naturalnych dziecka umieszczonego w pieczy,
- Sądem Rejonowym (odbyło się spotkania interdyscyplinarne na terenie tutejszego Ośrodka z Przewodniczącymi Wydziału Rodzinnego oraz liczne konsultacje telefoniczne i osobiste), oraz kuratorami dla nieletnich,
- placówkami oświatowymi na terenie Miasta niezbędna do sporządzania opinii na temat postępów w nauce dziecka umieszczonego w pieczy, oraz rozestanie mailowo plakatów nakłaniających do zajęcia się rodzicielstwem zastępczym,
- ze Stowarzyszeniem na Rzecz Dziecka i Młodzieży „Pomocni” - pomoc w pozyskaniu środków na uatrakcyjnienie wyjazdu kolonijnego dla 40 dzieci z rodzin zastępczych, oraz zorganizowaniu wyjazdu integracyjnego dla 40 osób z rodzin zastępczych,
- Związkiem Harcerstwa Polskiego polegającej na zorganizowaniu kolonii dla 40 dzieci z rodzin zastępczych w lipcu 2014 roku,
- z środkami masowego przekazu (radio, prasa, telewizja) w celu popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego,
- organizacjami pozarządowymi funkcjonującymi na terenie Miasta oraz kościołami.

2.9. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Pomoc psychologiczna udzielana jest wszystkim rodzinom zastępczym z terenu Miasta zgłaszającym problemy. Szeroki zakres oferowanych usług stwarza możliwość systemowej pomocy dziecku i rodzinie. Udzielanie pomocy psychologicznej w różnorodnych formach w zależności od potrzeb i zgłaszanych problemów m.in. problemy małżeńskie, kryzys w rodzinie, problemy wychowawcze z dzieckiem, problemy z dziećmi przejawiającymi zaburzenia zachowania i zaburzenia emocjonalne oraz specyficzne problemy związane z alkoholowym zespołem płodowym (FAS), zaburzeniami więzi, problem wykorzystywania seksualnego dzieci. Udzielanie informacji na temat możliwości i zakresu korzystania z pomocy psychologicznej na terenie Miasta.

Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej podjęty 245 osób, w tym: 73 rodziny (186 osób) i 59 osób indywidualnie.

Ogólna liczba usług psychologicznych udzielanych na rzecz osób zgłaszających się do Działu Pieczy Zastępczej to 1211, w tym:

- terapia (721),
- konsultacja (195),
- diagnoza (121),
- poradnictwo (97),
- szkolenie rodzin zastępczych (49),
- prowadzenie grup (23),
- działania interwencyjne (5).

Zgłaszane problemy to:

- problemy emocjonalne dziecka (15),
- problemy wychowawcze (22),
- alkoholowy zespół płodowy (FAS)(16),
- wykorzystanie seksualne (4),
- problemy rodzinne (3),
- inne (72).

Rodziny i osoby indywidualnie korzystające z pomocy psychologicznej kontaktowały się z psychologiem w 132 przypadkach z różną częstotliwością.

2.10. Zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej na bieżąco pełniąc swoje obowiązki informowali o możliwości skorzystania z bezpłatnej porady prawnej na terenie tutejszego Ośrodka.

2.11. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Pracownicy Działu Pieczy Zastępczej w 2014 roku przeprowadzili 415 okresowych ocen sytuacji dziecka przebywającego w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych wraz z planami pomocy dziecku.

2.12. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Na wniosek kandydatów przeprowadzono badania 7 rodzin (tj. 12 osób):

- liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze - 28,
- ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: 6
- liczba opinii na temat kandydatów - 13, w tym:
  - koordynatora - 6,
  - psychologicznych - 7,
- ilość Komisji Kwalifikacyjnych - 16, w tym:
  - wstępnych - 5,
  - ostatecznych - 11,
- liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: 10 (w tym liczba osób: 18),
- liczba kandydatów niezakwalifikowanych do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze: 1 osoba,
- odroczenie procesu kwalifikacji na wniosek kandydatów: 1 rodzina,
- rezygnacja z procesu kwalifikacji: 1 osoba,

W zakresie opiniowania kandydatów na rodziny zastępcze z zalecenia sądu koordynatorzy pieczy zastępczej:

- przeprowadzili 168 konsultacji z kandydatami,
- odbyli 66 wizyt domowych,

- sporządzili 59 opinii o kandydatach i przestali je do Sądu,
- Wykonano aktualizację opinii na wniosek rodziny zastępczej,
- Koordynatorzy i psychologzy przeprowadzili rebadania 7 rodzin zastępczych zawodowych,
- sporządzono 6 opinii psychologicznych i 7 koordynatorskich,
- Inne działania w zakresie pieczy zastępczej podejmowane przez pracowników organizatora:
  - liczba konsultowanych ocen rodzin zastępczych: 227,
  - liczba opinii opiekuńczo-wychowawczych dziecku przebywającym w rodzinie zastępczej: 514,
  - ilość sprawozdań do sądu o całokształcie sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej: 432,
  - udział w zespołach do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w Rodzinnych Domach Dziecka oraz w Placówkach Socjalizacyjnych i Interwencyjnych: 155,
  - ilość obsługiwanych widzeń rodzin naturalnych z rodzinami zastępczymi: 129,
  - zebrania z rodzinami zastępczymi,
  - poszukiwanie i pozyskiwanie rodzin zastępczych, prowadzenie naboru na Szkolenie Rodzin Zastępczych oraz naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
  - koordynatorzy wykonali 2800 konsultacji z klientami. Odbyły się 862 wizyty pracowników w środowisku,
  - wykonano 174 wywiady środowiskowe dla usamodzielnianych wychowanków, odbyły się 2072 konsultacje z klientami i 603 wizyty w środowisku,

2.13. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Na wniosek kandydatów przeprowadzono badania 7 rodzin (tj. 12 osób):

- liczba konsultacji koordynatora pieczy zastępczej z kandydatami na rodziny zastępcze - 28,
- ilość wizyt domowych koordynatora i psychologa u kandydatów: 6
- liczba opinii na temat kandydatów - 13, w tym:
  - koordynatora - 6,
  - psychologicznych - 7,
- ilość Komisji Kwalifikacyjnych - 16, w tym:
  - wstępnych - 5,
  - ostatecznych - 11,
- liczba kandydatów zakwalifikowanych do stanowienia rodziny zastępczej - liczba rodzin: 10 (w tym liczba osób: 18),

- liczba kandydatów niezakwalifikowanych do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze: 1 osoba,
- odroczenie procesu kwalifikacji na wniosek kandydatów: 1 rodzina,
- rezygnacja z procesu kwalifikacji: 1 osoba,

2.14. Zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego.

Kontakt z psychologami Działu Pieczy Zastępczej podjęły 245 osób, w tym: 73 rodziny (186 osób) i 59 osób indywidualnie. Ogólna liczba usług psychologicznych udzielanych na rzecz osób zgłaszających się do Działu Pieczy Zastępczej to 1211.

Odbyło się 8 spotkań grupy wsparcia dla rodzin zastępczych pod nazwą „Cafe RZ”, uczestniczyło w nich 18 osób. Odbyło się 10 spotkań grupy pn. „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”, w której uczestniczyło 10 osób. Pozyskano 8 rodzin pomocowych dla 31 dzieci na czas urlopu rodzin zastępczych zawodowych. Odbyło się 7 spotkań Grupy dla Młodych Dorosłych - dla usamodzielnianych wychowanków rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy wykonali 2800 konsultacji z klientami. Odbyły się 862 wizyty pracowników w środowisku, wykonano 174 wywiady środowiskowe dla usamodzielnianych wychowanków, odbyły się 2072 konsultacje z klientami i 603 wizyty w środowisku.

2.15. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W związku z wejściem w życie dnia 01.01.2012r. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawi sprawozdanie staroście i radzie powiatu w I kwartale 2015 roku.

2.16. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

W 2014 roku w związku z uregulowaniem sytuacji prawnej dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, pracownicy DPZ zgłosili do ośrodka adopcyjnego 25 dzieci, z czego wobec 7 dzieci ukończono proces adopcyjny. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudzie Śląskiej współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Adopcyjnym w Sosnowcu, Ośrodkiem Adopcyjnym TPD w Katowicach, Ośrodkiem Adopcyjnym Szansa w Bytomiu.

2.17. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

W roku 2014 uruchomiono 8 rodzin pomocowych oraz zorganizowano wyjazd kolonijny dla dzieci z rodzin zastępczych. Dzięki podjętym powyższym działaniom rodziny zastępcze zawodowe miały możliwość skorzystania z zaplanowanego wypoczynku przewidzianego w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

III. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

Potrzeby na 2015 r. w zakresie systemu pieczy zastępczej, obejmujące zadania powiatu i organizatora rodzinnej pieczy, to m.in.:

1. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie miasta Ruda Śląska w celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i rodziny pomocowe oraz promocję idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców Miasta, poprzez organizowanie festynu, wyjazdów integracyjnych, pozyskiwanie wolontariuszy.
2. Zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców oraz odpowiednich warunków bytowych poprzez zagwarantowanie w budżecie Miasta środków finansowych.

3. Utworzenie dwóch rodzin zastępczych zawodowych, w tym w szczególności zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.
4. Wsparcie procesu usamodzielniania pełnoletnich wychowanków, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, także pod względem finansowym.
5. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, a także pomoc psychologiczną, pedagogiczną oraz prawną w szczególności w zakresie prawa rodzinnego.
6. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, pt. „Cafe Rodzin Zastępczych”.
7. Podnoszenie kwalifikacji pracowników realizujących zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
8. Przystępowanie do ogłaszanych konkursów w zakresie działalności pieczy zastępczej celem pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej.